

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 13 • год. ХСVII • 9 юли 2021 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ГОДИШНИНА, КОЯТО МОЖЕМ И ДА НЕ ЧЕСТВАМЕ, НО НЕ БИВА ДА ЗАБРАВЯМЕ

На 31 май (17 май стар стил) 1913 г. е подписан Лондонският мирен договор между държавите от Балканския съюз (България, Сърбия, Гърция и Черна гора) и Османската империя, с който се слага край на Балканска война след капитулацията на Турция в резултат на превземането на Одринската крепост от Българската армия на 26 март 1913 г.

Тракия, която по силата на решенията на Берлинския конгрес през 1878 г., остава в границите на Османската империя, заемаща земите на запад от линията Енос на Егейско море и Мидия на Черно море, именуван и до днес Източна Тракия, Западна Тракия, Одринска Тракия, е освободена в резултат на Балканската война ведно с цяла Македония, без Албания. Цяла Тракия и част от Егейска Македония с Кавала, общините Гевгелийска, Струмишка и Гюмендже, се оказват в българската окупационна зона. За съжаление за кратко.

Авторът на настоящата статия Христо Тепавичаров предлага прочит, различен от утвърдените се мнения, за събитията на Балканите от началото на XX век, с поглед ориентиран към хоризонта, който обединена Европа предлага при търсенето на възможности за уважение и зачитане на правата на личността и достойнството на тракийските българи, в условията на национално многообразие.

ХРИСТО ТЕПАВИЧАРОВ

Още незасъхнало мастилото върху подписания Лондонски мирен договор през юни 1913 г., българските войски се опитаха да защитят и отстоят завоюваното на терен, като изтласкат сръбските и гръцки войски от оспорвани територии в Македония. Това се оказва достатъчно, за началото на нова война, която остана в историята с името Междусъюзническа или Втората Балканска война. Младотурското правителство не закъсня да се възползва от обстановката, наруши установената с мирния договор гранична линия Мидия-Енос и окупира Люлебургас, Лозенград и Одрин. Така България, няколко месеца след освобождението ѝ, губи Източна Тракия като задържа Западна Тракия и излиза на Егейско море между Марица и Места. През юли 1913 г., управляващият България в качеството на цар – Фердинанд, моли Великите сили за помощ за възстановяване на статуквото, според Лондонския мирен договор, което той самият наруши. Русия заплашва да изпрати войски в Армения, все още в границите на Османската империя, ако не прекрати агресията

срещу България. Конфликтът на западния фронт в Македония приключва с подписването на Букурещкия договор на 28 юли (10 август по нов стил) 1913 г., без участието на Османската империя. България е принудена да отстъпи на бившите си съюзници по-голяма част от Македония, а на Румъния – Южна Добруджа. Сърбия и Гърция запазват придобивките си от Балканската война и почти удвояват територията си.

През август 1913 г., по покана на османското правителство, в Цариград се провеждат преговори с представители на България, които приключват на 16 септември 1913 г. с подписването на Цариградския договор. България губи по-голяма част от Източна Тракия, като задържа Свиленград, Малко Търново и Царево. Заема отново Западна Тракия и градовете Гюмюрджина, Ксанти и Дедеагач, като се оттегля и отстъпва на Османската империя Одрин, Лозенград, Бунархисар и Люлебургас. България задържа Пиринска Македония.

Съгласно разпоредбата на член 11 на Цариградския мирен договор, териториите, останали в Турция, собственост на подложените и стана-

ли жертва на геноцид българи, са конфискувани и стават собственост на турската държава още през 1913 г.

По време на Междусъюзническата война от 1913 г. Източна Тракия е обезбългарена почти изцяло. При подписването на Цариградския мирен договор на 16 септември 1913 г., над 300 000 от коренните тракийски българи, са били вече насилствено прогонени от родните им къщи, като 20% от тях са избити. По сведения на църковни служители, дипломати, чужди и български наблюдатели и летописци, голяма част от българското християнско население, живеещо компактно в Одринско, Лозенградско, Бабаескийско, Визенско, Малко търновско, Кешанско, Еносско, Малгарско, Узункюприяско, Чорленско, Диливрийско, е избито. Свидетели и изследователи на събитията и последиците от Балканските войни, между които Карнегиевата комисия, Любомир Милетич, Папани Козарева, Сп. Трифонов, Любчо Шопов, Любен Петров, Красимира Узунова, Георги Митринов и много други съобщават, че българите, останали под турско робство в Тракия и Македония след Освобождението и консти-

туирането на трибутарното* Княжество България и васалната Източна Румелия, възлизали на стотици хиляди (християни и мюсюлмани). През 1912–1913 г. от Източна Тракия бягат и намират убежище в България 55 780 български домакинства с 252 370 души. Според Карнегиевата комисия, която провежда анкета по Балканските войни през 1913 г., турската армия е унищожила или прогонила от домовете им над 15 960 души само в две кази - Малгарска и Айроболска. Край с. Булгаркьой са събрани и избити повече от 300 мъже от местното население. През 1913 г. в селото са избити или безследно изчезнали повече от 1100 жители. Обобщени данни за жертвите на геноцида български тракийци в цяла Тракия, за съжаление липсват, тъй като основната грижа на турската армия, на башибозука, на представителите на централните и местни власти, е била да обезбългари Тракия като избие до крак и прогони българските тракийци, а не да ги брои и обгрижва. Изкушаваме се да припомним свидетелствата на проф. Любомир Милетич, публикувани в забележителния му труд „Разорението на тракийските българи през 1913 година“, стр. 327: „През декември 1913 г. в Одринска епархия са останали 3071 българи, в 512 къщи само в два града: Одрин и Лозенград, което в някои случаи е по-малко от жителите на едно село преди разорението на Източна Тракия от турците. Числеността на българите преди началото на геноцида в шестте санджака (окръга) само на Одрински вилает, възлизал на 298 727 българи, от които 176 445 екзархисти, 24 970 – патриаршисти, 1700 униати и 95 502 помаци. Към тях трябва да се прибавят и десетина хиляди българи от Чорленско и Цариград“. Според Милетич, съдействал на работата на Карнегиевата анкетна комисия, само през 1913 г. в Източна Тракия жертва на геноцида са станали над 349 621 български

КИТНА ТРАКИЯ

На стр. 4

Ученици от Айтос с награди от Националния конкурс за средношколци, посветен на 125-годишнината на организираното тракийско движение в България

За успешното си участие в Националния конкурс за есе, посветен на 125-годишнината на организираното тракийско движение в България, единадесетокласниците от СУ „Христо Ботев“, гр. Айтос Анатоли Ангелов Апостолов, Пламена Димчева Димова и Татяна Стоянова Кънева, както и техният учител-консултант Николай Димитров бяха отличени с грамоти и материални награди от жури в състав: д-р Ваня Стоянова (научен секретар на ТНИ), Светлана Струмина (редактор във вестник „Учителско дело“) и Мария Божкова (член на Върховия комитет на СТДБ)

Поздравяваме участниците и им желаем успех в техните бъдещи начинания!

тракийци. В изследването си той идентифицира над 50 селища в Източна Тракия като информира за точния брой на избитите и прогонени български тракийци, унищожените къщи, разграбените имоти и имущество.

По свидетелства на други летописци в периода 1912–1925 г. са убити и прогонени от Тракия около половин милион български тракийци. Пораженията, нанесени на тракийските българи в резултат на двете Балкански войни, са толкова опустошителни, че пътят към възстановяване на нормалност и справедливост в отношенията на балканските държави, в резултат на подписаните мирни договори, се оказа павиран с две световни войни, избухнали в период по-малък от четвърт век; десетки локални конфликти и очакващи своите решения обединителни процеси на разделени национални общности, разкъсани семейни връзки и загубени земи.

Първата световна война започва през 1914 и продължава до 1918 година между две коалиции – Антантата (Франция, Руската империя, Великобритания, Сърбия и на по-късен етап – САЩ и други държави) и Централните сили (Германия, Австро-Унгария, Османската империя и България). България

се включва във войната като обявява война на Кралство Сърбия, на 14 октомври 1915 г. Избира страната на Централните сили, които обещава връщане на Вардарска Македония, окупирана от Сърбия през 1912 г. по време на Балканската война. В края на войната, вместо освободена Македония, България получава Ньойския договор като част от Версайската система, наложена от силните на деня.

Според архивите и статистиката на балканските държави, Македония от Ньой, е населена от българи, турци, гърци, албанци, румъни, цигани, евреи и други малобройни групи. Единствено сръбски и по-късно югославски изследователи правят „епохално откритие“, като съобщават за над 350 000 „македонци“, населявали Егейска Македония. Така започват родилните мъки на съвременна Северна Македония и на северомакедонския етнос, които продължават и до днес! България капитулира и подписва Солунското примирие с Антантата на 29 септември 1918 г. Първата световна война приключва на 11 ноември 1918 г. с капитулацията на Германия и с подписването на примирие между Германия и Антантата.

Продължава на 2-а стр.

ГОДИШНИНА, КОЯТО МОЖЕМ И ДА НЕ ЧЕСТВАМЕ...

Продължение от 1-а стр.

Ликвидирането на последиците от войната продължава следващите две десетилетия до началото на Втората световна война на 1 септември 1939 г., в която се изправят една срещу друга отново две съпернически коалиции от познати „Велики сили“: Съюзниците (Антихитлеристка или Антифашистка коалиция, чието начало е положено от Великобритания, Франция и Полша) срещу Тристранния пакт (Германия, Италия и Япония, към които се присъединяват Унгария, Румъния, България, Словакия и Хърватия). С края на Първата световна война се поставя началото на преговорите по установяването на Версайската система от пет договора за мир договори на Парижката мирна конференция през 1919–1920 г., първият от които е Версайският договор с Германия подписан на 28 юни 1919 г., а касаещият България е Ньойският. Раздел 3 на Ньойския договор, подписан в Ньой сюр Сен, Франция, на 27 ноември 1919 г., е озаглавен „Тракия“, а встъпителното изречение на чл. 48, ал. 1 гласи: „България се отказва в полза на Основните Съюзнически и Асоциирани Сили от всички права върху териториите в Тракия, които са принадлежали на българската монархия...“ Така формулирана разпоредбата е политически подвеждаща, тъй като България не е питана, за да е била в състояние да изрази своето мнение и никога не се е отказвала от Тракия. Формулировката е и правно несъстоятелна, тъй като отказ от територия е възможен в полза на държава, която има територия, а не в полза на съюз зовящ се „Основни Съюзнически и Асоциирани сили“ без обща територия и ясен международно признат правен статут. На фона на последвалите събития разпоредбата се оказва и неизпълнима, тъй като Съединените Щати, като една от Основните сили на конференцията (останалите са Британската империя, Франция, Италия и Япония) подписва, но не ратифицира Ньойския договор, напуска конференцията в Сан Ремо през 1920 г. и не участва в решенията по отнемане на Тракия от България и завземането ѝ от Гърция.

След приключване на военните действия през Първата световна война, българска Беломорска Тракия е окупирана от френски войски и остава под мандат на Антантата (1919–1920). В т.нар. „Междусъюзническа Тракия“ се установява автономен режим под ръководството на френския генерал Шарпи. На 2 юни 1920 г. Шарпи, без решение на Антантата, напуска областта, а Гърция незабавно я окупира! На проведена конференция на 22 април 1920 г. в Сан Ремо, Главните съюзни сили от Антантата, без САЩ, решават „Междусъюзническа Тракия“ да се предостави под управление на Гърция при редица условия, включително и осигуряване на излаз на България на Бяло море. Опитите за предоставяне на излаз на България на Бяло море са неуспешни и Гърция де факто окупира и завзема Западна/Беломорска Тракия, през 1922 г.

Що се отнася до Одринска Тракия, на среща в Париж на 23 септември 1922 г., лорд Кързън и граф Сфорца-Поанкаре решават да я харижат на Турция, след победата ѝ във войната с Гърция 1920–1922 г. През 1923 г. с Лозанския договор се легитимира това решение. Така, за период от десет години – 1912–1922 г., Турция и Гърция си поделят Тракия и замразяват сбогуването с Османската империя, за дълго време!

Връщаме се към въпроса за Тракия над век след освобождението ѝ от петвековно османско робство, за броени дни от българската войска и повторното ѝ заграбване от Гърция

и Турция, след извършен геноцид над българските тракийци, геноцид, който по правилата на международното право, е признат за престъпление срещу човечеството, тъй като извършителите на това престъпление, за което не тече давност, до ден днешен остават ненаказани, а жертвите на геноцида и техните наследници – не възмездени. Периодично в българските средства за масова информация се появяват писания припомнящи събитията в Тракия от 1913 г. и апели за обезщетение на наследниците на избитите и прогонени от Източна и Западна Тракия собственици на областта – българските тракийци.

През 2012 г. българският делегат в Европарламента, Евгени Кирилов, при обсъждане доклада за напредъка на Турция, внесе поправка, която бе приета, към допълнителния протокол на Ангорския договор между България и Турция от 1925 г. Турция бе задължена да изплати компенсации на българските бежанци от Източна Тракия, без да се определя естеството на компенсациите, както и без да се регламентира процедурата, която да се следва при изпълнение на приетото решение. Неуспехът бе заложен в самата формулировка – компенсации, а не възстановяване на собствеността на тракийските българи, поради което инициативата остана в протоколите като поредния неуспешен опит за търсене на справедливост. Положително е, че въпросът за тракийските българи попада в дневния ред на Европарламента. За съжаление не получи развитие, нито вниманието, което заслужава.

Пледирайки за справедливост ние вярваме, че тя би изиграла ролята на възмездие за извършените престъпления и стимул за преодоляване на последиците. Разбираме че restitution ad integra (statuesque ante) при извършено престъпление срещу човечеството и избиването на стотици хиляди български тракийци, е невъзможно. Никакво разкаяние или осъждане на палачите не е в състояние да възкреси избитите тракийци или да реабилитира престъпниците. Но това, което можем и трябва да сторим, и няколко поколения българи го дължат на жертвите на геноцида, е да настояваме ясно и недвусмислено да се признае от международната общност извършения от Турция геноцид, да се идентифицират и осъдят извършителите на това престъпление срещу човечеството, а на наследниците на избитите и прогонени български тракийци, да се разреши да се завърнат в родните къщи и земи на своите родители, като им се възстанови собствеността върху имотите и бъдат възмездени за преживените морални и физически страдания и за нанесените материални и морални вреди. Престъплението срещу човечеството, на което станаха жертва българските тракийци, бе извършено от Османските власти пред безучастните погледи на „Великите сили на деня“, които с бездействието си насърчаваха престъпниците, споделиха част от вината за извършените злодеяния и дължат разкаяние и изкупление.

Тъй като фокусът на настоящето изследване е Източна Тракия, която и понастоящем остава в границите на Турция, бихме искали да я идентифицираме като земя, разположена между Черно, Бяло и Мраморно море, граничеща с река Марица и Странджа планина – имена отдавна познати. Площта на тази територия е около 20 500 кв. км., а заедно с прилежащите Галиполски и Цариградски полуострови – 23 000 кв. След 200 години византийско владичество, 500 години османско „присъствие“ и над век турско робство, е уместно също да си припомним времето на Хан Крум и цар Симеон, управлявали областта през 9 и 10 век като част от българското

земище, с преобладаващо българско население. Тракийската земя и днес принадлежи на собствениците на земята и техните наследници, обитавали я в различни исторически периоди; до обезбългаряването на местността и извършения от Турция геноцид срещу мнозинството от коренното население, както отбелязахме, тя е била българска. И днес тези имоти, по право принадлежат на собствениците и техните наследници, а не на заграбилите ги чрез престъпления узурпатори.

Според Договора за приятелство с Турция от 18 октомври 1925 г. (Ангорски договор), на всички българи напуснали Източна Тракия в периода от 5/18 октомври 1912 г. до деня на подписване на договора, 15.X.1925 г., т.е. периода на Балканските и Първата световна войни, когато българите и арменците са подложени на геноцид, на физическо унищожение и прогонване от Източна Тракия, недвижимите имоти са заграбени от властите и стават собственост на турската държава.

Според доц. Георги Митринов, през 1903 г., по време на Илинденско-Преображенското въстание в Македония и Одринско, са опожарени 205 български села, а броят на загиналите е над 5000 души. Над 30 000 са намерилите убежище в България. През 1913 г. по голяма част от тракийските българи са избити, 161 български села са близо 16 000 къщи са опожарени, над 200 000 души са прогонени и намират убежище в България. По изчисления на изследователи, заграбените земи възлизат на 3 248 281 декара земя и 42 802 броя сгради.

Ст. Трифонов, в своя труд „Тракия“ съобщава, че по сведения, предоставени на генералния консул Т. Недков от Одринската българска митрополия, общият брой само на българските села в Източна Тракия, жителите на които са били принудени от турските власти да ги напуснат, възлизал на 108 с 10 934 къщи и население от 51 427 души. По признания на турски официални представители направени на 19 октомври 1913 г., към тази дата в селата в Турция не е останал нито един българин. Единствено в градовете са останали отделни търговци и занаятчии. През декември 1913 г., в Одринска епархия, в градовете Одрин и Лозенград, българите са 3071, в 512 къщи, брой по-малък от жителите на едно село преди разорението на Източна Тракия. Турция забранила връщането на прогонените българи. Едва ли са необходими допълнителни признания и доказателства за отговорността на турските власти за извършения над тракийските българи геноцид на фона на съхранените факти и събития. Ако се връщаме почти век назад в историята на Балканите от онази епоха, то е за да напомним за отговорността на т.нар. „велики сили на деня“, които и днес са същите, които допуснаха това да се случи срещу два от най-цивилизованите народи в европейския район, и които не потърсиха отговорност и до днес от престъпниците-извършители и не направили опит за възстановяване на справедливостта и възмездяване на жертвите на геноцида!

Източна Тракия и днес остава в границите на Турция, чиито национален интерес е да запази владенията си и наложения политически порядък в държавата, която наследи от Османската империя. Българският национален интерес по отношение на Източна Тракия е наследниците на прокудените и избити тракийски българи да се завърнат по родните си места, да получат обратно заграбените бащини имоти и да им се осигури правен и административен ред, който да гарантира ползването на притежаваната от тях частна и лична собствеността за интелектуалното и културно развитие и благоденствие на семействата им

и на националната общност, към която принадлежат. Международната комисия „Карнеги“ констатира в своя доклад: Одринска Тракия е напълно опустошена. Бихме добавили опустошена умишлено, по предварително подготвен и безскрупулно изпълнен план на турското военно командване.

Националният интерес изисква България да получи гаранции и права, които да ѝ позволят да обезпечи сигурността и благоденствието на източно тракийските българи в свой интерес и в интерес на цялата източно тракийска общност. **Възможно ли е да бъдат удовлетворени националните интереси на България и Турция по отношение на бъдещето на източно тракийските българи?**

Смятаме, че е възможно при едно условие, а именно: Турция да поеме отговорността за извършените от нея престъпления срещу човечеството – геноцид срещу тракийските българи и да прояви готовност да изчисти името си от вековния позор и срам, с които съжителства в съвременния цивилизован свят. Отричането на геноцида и периодичното подхранване на неоосманизма чрез турските медии и турския политически и обществен живот не е път към приобщаване на Турция към Европа, която започва от България, нито път към бъдещето, към което са устремени и съвременните турски политици. Ако трябва да дешифрираме преследваните от Турция с политиката на неоосманизма цели в отношенията с България и в частност по въпросите на тракийските българи, нашият прочит разкрива тенденция към утвърждаване и оправдание на резултатите на извършения геноцид. От една страна противопоставяне на връщането на наследниците на прогонените и избити тракийски българи по родните им места в Източна Тракия. От друга страна опит за легитимиране на евентуално възстановяване на османската власт и порядки на територията, която понастоящем обитават прогонените тракийци – съвременна България! Копнежът на Анкара към неоосманизма не може да не провокира у всеки българин спомена за турското робство, за освобождението, което остава недовършено без окончателното ликвидиране на турското присъствие в България под всички възможни форми – административно и народностно, език и бит, правно и политическо, изкуствено поддържани рецидиви от имперското присъствие по българските земи, останали да накуцват след изтеглилите се със силите на поробителя проводници на реваншизъм и разделение.

Няма българин, който би могъл да остане равнодушен пред твърденията на Ахмет Давутоглу, бивш министър-председател, академик, лидер на политическа партия, поставящ знак на равенство между „Рах Ottomanica“ и неоосманизма и убеждаващ ни, че „Османските векове са успешна история, която сега трябва да възстановим“!

Въпреки мегаломанията на съвременните турски управници смятаме, че не мюсюлманите, български граждани, родени и живеещи в България са проблем във взаимоотношенията между България и Турция. Онези, които са останали след оттеглянето на османския поробител от българските земи, са останали като български граждани, идентифициращи се като българи, освободени от вековно робство, получили правото да се наричат български граждани, български поданици, принадлежащи към българската нация, а не към разпадащата се под натиска на цивилизования свят Османска империя. Но мюсюлманите, останали в България и не последвали изтеглящите се османски административни и военни сили, наричащи себе си до днес „български турци“, живеят и страдат от раздвоение на идентичността. Все още им предстои да се самоопределят – по какви критерии се считат за турци и по какви критерии се наричат българи?

Продължава на 3-а стр.

ГОДИШНИНА, КОЯТО МОЖЕМ И ДА НЕ ЧЕСТВАМЕ...

Продължение от 2-а стр.

България е унитарна държава, обитавана от българи по етнос, рождение, съзнание, самоопределение, език, нрави и обичаи. България не владее нито и педя чужда земя, завоювана със сила от друга държава, с обитавашото тази земя население, което би могло да претендира за статут на малцинство, насила отделено от етническото или верско мнозинството, останало в границите на съседна държава. Мюсюлманите, които се самоопределят като турци, на никакво правно основание не биха могли да претендират за право да обитават възстановената след Освобождението от турско робство през 1878 г. държава България, в качеството си на османски поданици или турски граждани. Онези, които се самоопределят като турци, независимо от религиозна принадлежност, припознават де факто, както етноса, към който принадлежат, така и държавата, чиито поданици или граждани са и, която по право могат да обитават като своя родина. По силата на българското законодателство и приложимото международно право, т.нар. „етнически турци“, пребивават в България в качеството си на български граждани, не благодарение на етническия си произход или на изповядваната мюсюлманска религия, а в резултат на болезнения спомен и все още не изживените последици от насилствената ислямизация на стотици хиляди етнически българи в продължение на векове османско робство, известни като помаци и възприемани от голяма част от българската общественост като продукт на османската „цивилизация“, а не на българското Възраждане.

България продължава да проявява търпимост към двойното гражданство на лицата, определящи се като турци, пренебрегвайки явните разпоредби на турското законодателство, дефиниращо понятието турчин! Според действащото турско законодателство, единственият критерий предоставящ право на дадено лице да се нарече турчин е, да има качеството на турски гражданин. Според член 66 на турската Конституция от 1924 г., „Всеки, свързан с Турция, посредством връзките за гражданство, е турчин“. Съгласно тази правна разпоредба, български гражданин не може да бъде турчин. Турското законодателство по гражданското състояние, проявява търпимост към двойното гражданство на преселниците „български турци“, възлизали на десетки, а може би и на стотици хиляди лица, решили да съхранят и българското си гражданство след окончателното си установяване в Турция с цел, да запазят привилегиите, които гражданството им предоставя. Но проявата на търпимост към двойното гражданство не ни дава основание да направим извод, че Турция счита т.нар. „български турци“ за турци или, че ако ги счита за турци, те биха могли да бъдат и българи по някакъв признак! Българското гражданство не е достатъчно основание за определяне на етническата принадлежност на дадено лице. Както отбелязахме, останалите в България мюсюлмани след изтеглянето на османските сили, са могли да останат единствено като български граждани, но не и като български турци или като турски българи! Незабавната отмяна на двойното гражданство и отнемане на българското гражданство на лица, притежаващи и турско гражданство, е целесъобразно и необходимо, за да се сложи ред и яснота в правата и задълженията, произтичащи от връзката гражданин-държава. Основната причина за това е лоялността, която гражданите на всяка държава дължат на страната, която им предоставя гостоприемство и закрила на тяхната лична и имуществена

неприкосновеност. Освен лоялност гражданинът или поданикът има и задължения към държавата, чиито гражданин е, едно от които е да участва и да е на разположение, в случай на нужда, в опазване и защита на националната ѝ сигурност. Турците с двойно гражданство, по недвусмислен начин са изразили своите предпочитания и избор в живота кому са лоялни и чия национална сигурност ще охраняват в случай на нужда – тази на Турция. Определили са и ценностната система, към която са решили да се придържат и, която са превърнали в основна характеристика на начина си на живот и елемент на идентичността: изповядване на ислямската религия с целия ритуал, наследен от Османската империя; заявена и изповядвана принадлежност към турския етнос, съхранил паметта на многовековното поробване на българските земи; идентифициране с турската нация и османско духовно и политическо наследство, съсед по територия на България, проявяваща и днес нескрити амбиции към възстановяване, под някаква форма на Османската империя; деклариране на лоялност и готовност за защита на сигурността, политическия и социален порядък на Турция в отношенията и споровете със съседите, включително с България.

В потвърждение на гореказаното, представителят на ДПС в Българското Народно събрание, на 29 април 2021 г., в заседание, предавано по българската телевизия, декларира, че „в България няма български турци. Има турци, родени в България!“ Какво има предвид под понятието турци може би остава неясно за българските народни представители, присъствали на заседанието, тъй като никой не реагира и не запита – турци, по кой закон? По турския или по българския?

В България живеят хиляди арменци, гърци, евреи, като български граждани и лоялни български-сънародници. Макар да се гордеят с етническата си принадлежност, на нито един от тях не би хрумнало да се назове български арменец, български грък, български еврей и т.н. Решаваща за тях е връзката със земята, държавата и народа, сред които са се родили и израснали, българското законодателство и правов ред, който съблюдават, нещо нормално за всеки български гражданин...

Бившият министър-председател на Турция, Ахмет Давутоглу, определя ролята на не изтеглилите се с Османския окупатор от освободените български земи лица, идентифициращи се като турци, по следния начин: „мюсюлманските малцинства, останали в наследство от Османската държава (в балканските държави), са фундаментът на политиката на влияние на Турция на Балканите“. В случая, с България фундамент за защита на турските национални интереси!

Нека припомним, че в България, връзката на едно лице с българската държава е единствено гражданството, а не религията, която изповядва, езика, на който общува, името, което носи или чувството за етническа принадлежност, което го гъделичка. Не може да има български турчин или турски българин, както не може да има дървено желязо. Член 66 на турската Конституция от 1924 г., както припомнимме, е ясен и дава недвусмислен отговор на въпроса – що е то турчин!

Приложението на закона към всички граждани трябва и може да бъде еднакво единствено, когато те са лоялни към държавата, чиито граждани са. Лоялността към друга държава е предателство и в такива случаи говорим за задължения и наказателна отговорност, а не за права.

Проблемите, с които България се налага да се съобразява във връзка със статута на

т.нар. „български турци“, не са от категорията права на човека, а са част от провежданата от Турция външна политика, претендираща за право на турската държава да контролира, манипулира и насочва т.нар. „свое малцинство“ в България и да участва във всички политически процеси у нас, включително в политиката и управлението на държавата! Тази политика, ако трябва да очертаем основните насоки от Освобождението през 1878 г., до днес, според редица политически наблюдатели, се основава на следните неоосмански принципи:

- Българските турци са фундаментът на политиката на Турция към България;
- Проблемът с изселването на българските турци трябва винаги да стои на дневен ред и никога да не се решава окончателно;
- Изселването да се поддържа като не застраваща рана;
- На българските мюсюлмани да се вътпява, че тяхната родина е Турция;
- Да се засилва верския фанатизъм;
- Да се предотвратят всякакви опити на българските власти за издигане на културното и материално равнище на мюсюлманите; да се поддържа невежеството.
- Да се принуди България официално да признае наличието на турско национално малцинство на своя територия?
- Турската държава да получи право да се грижи за своето малцинство.
- Бъдещето да се изгражда с визия заложена в миналото – „Pax Ottomanica“.

На фона на тези доброжелателни хищнически намерения от страна на управляващата върхушка на турската държава, шумът който предизвика т.нар. „възродителен процес“ през 70-те и 80-те години на XX век бе израз на невежество и незрялост на случайно попаднали в политическите структури на властта, български претенденти за политики.

България е в дълг на своя български народ. И сега не е късно да образува наказателни производства и да лиши от упражняване на политически права всички, които злепоставят държавата по кръга въпроси, свързани с т.нар. „възродителен процес“, да отстрани, ако има все още участващи в политическия живот, всички одобрили по един или друг начин Декларацията на Народното събрание от 11 януари 2012 г. по повод т.нар. „възродителен процес“. По този въпрос има само една истина и тя е, че това бе необходим отговор на агресивната неоосманска турска политика на намеса във вътрешните работи на суверенна и независима, поне по конституция, България.

Трайните интереси на България в политиката си спрямо Турция изискват установяването, поддържането и развитието на добросъседски отношения в интерес на двете държави. От всички съседни държави Турция най-добре познава България, тя разполага със значителен потенциал за влияние и възможности за ползотворно сътрудничество. На фона на фактите и събитията, характеризиращи турската политика към българите и България, и трайно наложилите се управленчески рефлексии в продължение на няколко века, характерни за отношенията между сюзерен и васал, политиката и на двете държави следва да претърпи коренна промяна като бъде изцяло подчинена и съобразена с изискванията и принципите на равнопоставеност, взаимно уважение и доверие.

В отговор на принципите, от които се ръководи Турция във външната си политика спрямо България, на този етап е неизбежно България да заяви и да се придържа към адекватни правила на политическо поведение, които, до колкото това е възможно, да съдействат за провеждането на взаимно изгодна, баланси-

рана политика.

Българските компетентни институции следва да предприемат законодателни и изпълнителни действия в следните области:

- промяна на закона за българското гражданство и незабавна отмяна на двойното гражданство за лица с българско и турско гражданство;
- преустановяване изплащането на обезщетение на изселващите се в Турция български граждани, независимо от етническия произход;
- да се стимулират наследниците на прогонените и избити български тракийци да заявят и предявят своите искания; да упражнят правото си на избор на обезщетение: да си получат обратно заграбените земи или да бъдат възмездени парично!
- да се настоява за изпълнение на Одринското съглашение от 2/15 ноември 1913 г., според което „българите жители на Лозенград, Бунар-Хисар и други градове могат безпрепятствено да се върнат в своите огнища“;
- да се преустанови незабавно изплащането на пенсии на лица, трайно пребиваващи в Турция, като се денонсира Споразумението между правителството на Република България и правителството на Република Турция за изплащане на български пенсии („Споразумение“), подписано на 4.11.1998 г.; Сумите, които понастоящем се превеждат в Турция по силата на това Споразумение, да се внасят в специално създаден фонд „Тракийски изгнаници“ за посрещане на текущи разходи на наследниците на бежанците;
- Да се инвентаризират действащите между България и Турция договори и да се осъвременят, при необходимост;
- Всички преговори и разговори, по висящи между двете държави въпроси, да се подчинят на решаването на тракийския въпрос - връщане на отнетото по време на геноцида движимо и недвижимо имущество;
- Да се възстанови именника на българските имена, като по отношение на новородените деца на български граждани, с турско-арабски имена, се прилага на реципрочни начала именна система, с български имена, огледална на системата, която турските власти прилагат по отношение на новородените в Турция лица от турски граждани.
- Да се преустанови използването на термина „български турци“; 150 години след освобождението от турско робство в България няма турци, няма български турци, поради което не може да има и турско малцинство! Неприемливо е натрапването разбиране на понятието идентитет на т.нар. „външни турци“, при който националната/етническа принадлежност се обуславя от изповядваната мюсюлманска религия! Турци, според турското законодателство, могат да бъдат само турски граждани и единствено в това си качество биха могли да пребивават в България.
- Да се анализират възможностите за възстановяване управлението на Тракия от европейски сили, подобно на мандата на Антантата и управлението на генерал Шарпи на Западна Тракия след Първата световна война;
- Спешно да се договори и построи скоростна магистрала от Кишинев през Северна Добруджа-България, Македония и Албания, до Адриатика!
- Да се осигури и изгради инфраструктура за директна доставка на газ и нефт от Русия и бившите съветски републики през Черно море и Молдова.

Предстоят избори и смяна на управляващата България политическа върхушка. Ако някоя политическа партия или сила не споделя нашите виждания по приоритетите в българската външна политика, би било разумно да управлява страната! Тъй като нейното управление ще бъде в интерес на друга държава и чужди на българските граждани интереси!

Източник: *Нова зора*

АНСАМБЪЛ „КИТНА ТРАКИЯ“ И ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ТД „ГЕОРГИ САПУНАРОВ“, ХАСКОВО С ВИСОКИ ОТЛИЧИЯ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ И СЪХРАНЕНИЕ НА ТРАКИЙСКИЯ ФОЛКЛОР

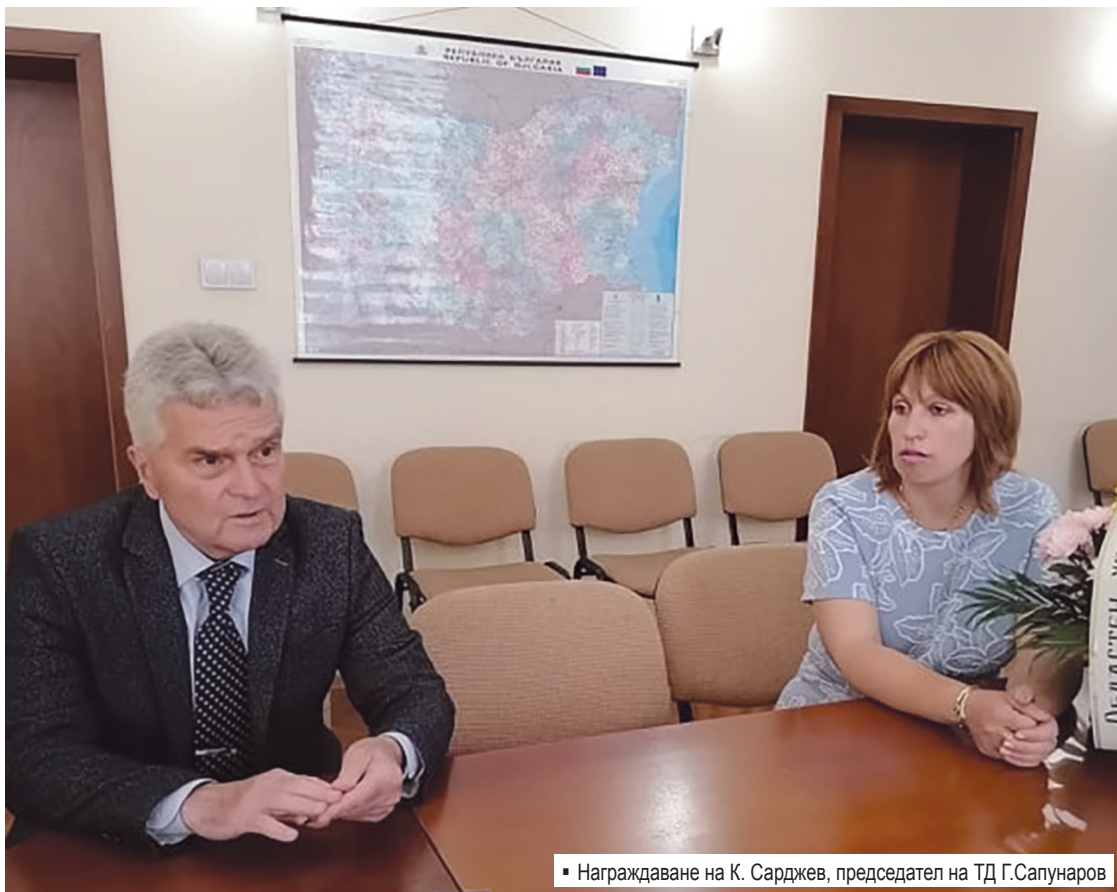
На 16 юни т.г. заместник – областният управител на Хасково Мартин Узунов връчи най-високото отличие „Почетен плакет на областния управител на област Хасково“ на председателя на тракийско дружество „Георги Сапунаров“ Кирил Сарджев. Поводът е 60 години от създаването на ансамбъл „Китна Тракия“.

Мартин Узунов поздрави председателя на Тракийско дружество „Георги Сапунаров“ Кирил Сарджев за приноса на ансамбъла към културата на област Хасково и страната. Той му връчи и поздравителен адрес от областния управител на област Хасково инж. Минко Ангелов.

Ансамбъл „Китна Тракия“ е създаден през 1960 г. към тракийската организация в Хасково с диригент Здравко Иванов и хореограф Тодор Стоянов. Към него има три формации – танцов състав, певчески хор и оркестър. През годините те са работили с редица изтъкнати композитори и хореографи, а изпълненията им са представени в над 45 държави от Европа, Азия и Америка. Ансамбълът е лауреат на нашите и чужди конкурси и фестивали. Носител е на званието „Представителен“ от 1979 г. и орден „Св. Св. Кирил и Методий“ – първа степен. От 1990 г. ансамбълът е изцяло на издръжката на Тракийско дружество „Георги Сапунаров“, а от 2008 г. е към структури-

те на НЧ „Тракия 2008“, чиито секретар е тракийката Анета Георгиева.

60 години от създаването на „Китна Тракия“ беше отпразнувано със запомнящ се грандиозен концерт в читалище „Заря“.

■ Награждаване на К. Сарджев, председател на ТД Г.Сапунаров

чева, бивши и настоящи хореографи, танцьори, инструменталисти, солисти и танцьори от школата на „Китна Тракия“.

Пред препълнената зала на читалище „Заря“ танцьори, инструменталисти и изпълнители изнесоха впечатляващ спектакъл, който бе аплодиран дълго от почитателите на тракийския фолклор.

С едноминутно мълчание беше почетепа паметта на Тонка Колева, диригент на хора към ансамбъл „Китна Тракия“, която има изключителни заслуги за успехите и за юбилейния концерт, но за съжаление не успя да участва в него.

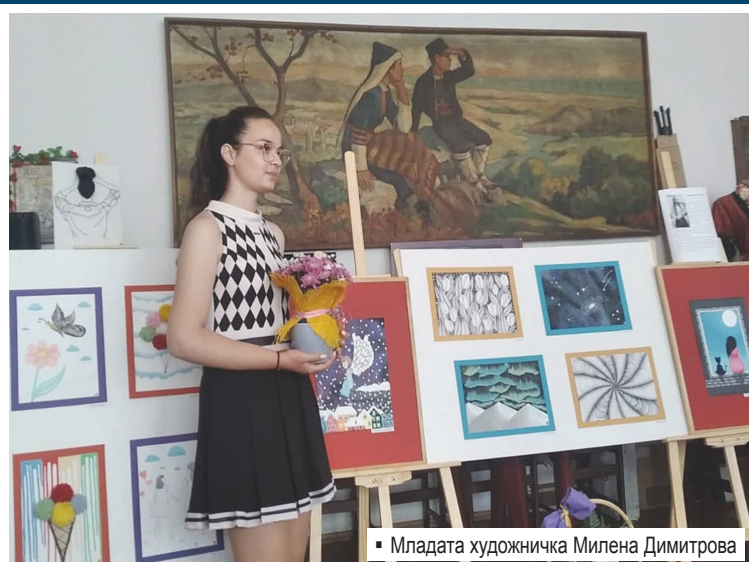
Кметът на община Хасково Станислав Дечев награди „Китна Тракия“ с кристален плакет „Св. Богородица“ и не скри удовлетворението си, че шест десетилетия ансамбълът съхранява българските традиции, които предава и на следващите поколения.

В знак на признателност към дългогодишния успешен път на ансамбъл „Китна Тракия“

Сред официалните гости на мащабното мероприятие бяха кметът на община Хасково Станислав Дечев, генералният консул на България в Одрин Борислав Димитров, първият хореограф и вдъхновител на „Китна Тракия“ акад. Крум Георгиев, заместник-кметът на Хасково Мария Въл-

ръководството на СТДБ го удостои с плакет „125 години организирано тракийско движение в България“ и с поздравителен адрес от Красимир Преманов, председател на Съюза, чиито активен член е Хасковското тракийско дружество.

СВИЛЕНГРАДСКА УЧЕНИЧКА ПОДРЕДИ ИЗЛОЖБА В ХАСКОВСКОТО ЧИТАЛИЩЕ „ТРАКИЯ – 2008“

■ Младата художничка Милена Димитрова

„Вдъхновение от цветовете“ – така е нарекла изложбата си Милена Димитрова, подредена в салона на тракийското дружество в Хасково. Младата художничка, ученичка в ПГССИ „Христо Ботев“ в Свиленград, е възпитаничка на школата по рисуване и приложни изкуства към читалище „Промисла“ с ръководител Мария Крякова. Това е третата й самостоятелна изява, посрещната с голям интерес и в Хасково.

Милена Димитрова

Елена Митева, директор на Историческия музей в Свиленград. Една от рисунките е изпълнена върху шкурка, в други се виждат прежда, копчета, канап, клонче, късчета от книжни салфетки, които вображението на Милена е превърнало в пестри картини.

представя своите творби, от които струи енергията на светлината и цветовете на природата. Художничката търси своя път в изобразителното изкуство чрез използване на нетрадиционни материали, казва на откриването

Гостуващата изложба е втората съвместна изява на хасковското читалище „Тракия – 2008“ със секретар Анета Георгиева и историческия музей в Свиленград.

■ Художничката М. Димитрова с Анета Георгиева, секретар на Хасковското читалище

В ТЪРГОВИЩЕ И ЯМБОЛ ГОСТУВА ИЗЛОЖБАТА, ПОСВЕТЕНА НА „125 ГОДИНИ ОРГАНИЗИРАНО ТРАКИЙСКО ДВИЖЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ“

ТЪРГОВИЩЕ

НЕЛИ АНАСТАСОВА – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ТД „СТОЯН МАВРОДИЕВ“, ТЪРГОВИЩЕ

На 30 юни т.г. в Търговище беше открита гостуващата в града изложба, посветена на „125 години организирано тракийско движение в България“, посветена на бележитата годишнина.

Официални гости на тържественото откриване бяха Кирил Йорданов – член на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България, д-р Дарин Димитров – кмет на Община Търговище, бригаден генерал Кольо Милев, тракийци, учители и съграждани. В откриването участва и Фолклорна група от село Макариополско, която е колективен член на дружеството и носител на призови отличия от Петрова нива в конкурса „С песните на Манол Михайлов“.

за опазване и популяризиране на културно-историческото наследство и традиции, за съхраняване на българския национален дух и идентичност у нас и зад граница. В снимките и документите са възкресени образите на най-видните фигури в тракийското движение, заели достойно място в българската история и народната памет.

В нашия град Тракийската организация е създадена на връх Димитровден, на 25 октомври 1915 година в дома на Марин Лучев на ул. „Г.С. Раковски“ № 63. За председател е избран младият и начетен момък Стоян Мавродиев – учител, офицер, общественик, възпитаник на Одринската гимназия и студент по химия в Софийския университет. Той е личност с дар слово, интересен оратор, познавач е на административния ред в страна, свободно говори френски и турски език. Като студент той общува с видни интелектуалци и тракийски дейатели като Константин Петканов, Димитър Михалчев

Н. Анастасова, председател на тракийското дружество в Търговище, К. Йорданов, член на ЦР на СТДБ и ген. К. Милев

Н. Анастасова представя книгата на д-р В. Иванова

Председателката дружеството Нели Анастасова приветства присъстващите и представи двата нови авторски труда, с които СТДБ посреща 125-ата годишнина от началото на организирано тракийско движение в България:

- „Съюзът на тракийските дружества в България в битка за паметта и търсене на историческа справедливост (1990–2020)“ с автор д-р Вана Иванова.

- „Сборник доклади, интервюта, слова и позиции по тракийска проблематика“ (2011–2021) на председателя на Съюза на тракийските дружества в България Красимир Премянов.

И двете издания се четат с интерес, защото ни обогатяват с познание за отминали периоди, с исторически факти, написани са интелект и призив за памет, за историческа справедливост, за отстояване на тракийската кауза, и с любов към България.

С огромен интерес беше посрещната и изложбата. Присъстващите бяха впечатлени от естетично изработените пана, подредени в хронологично-тематичен ред, които онагледяват процеси и събития в легалната и въоръжена борба на тракийските българи за национално освобождение и обединение, борбата им за защита на техните човешки, социални и имуществени права,

и с други дейци от Централното тракийско ръководство.

Стоян Мавродиев е емблематична лич-

Фолклорна група от село Макариополско

ност за тракийци и за нашите съграждани. Това е директорът на гимназията, председател на читалището, на въздържателното дружество, на кооперативното движение,

създател на музикалната школа в Търговище. Автор е на редица статии на педагогически теми. Говори тихо, пристъпва бавно, говори мъдро, а около него ученици и възрастни, дошли за съвет, знание и опит. Обичан и наричан е тракийския термин „бащица“, защото той е защитавал тракийци с писмо и слово пред Комисиите на дирекцията на трудово-поземлената собственост и Главната дирекция за настаняване на бежанците.

Тракийци в Търговище участват активно в обществения живот на града, протестират против подписаните Ньойски и Ангорски договори, които им донасят само страдания.

С признание трябва да си спомним и следващите председатели на Тракийското дружество в Търговище.

- Страхил Костов е председател на ТД до 1977 г. За активната си работа е награден с юбилеен медал по повод 130 години от рождението на Капитан Петко войвода.

- Марин Марчев (май 1990 – февруари 1994 г.)

редактор на вестник „Търговишки новини“ заедно със Стойка Теодосиева – директор на Окръжна библиотека списват първия Търговишкия вестник „Тракиец“, който се съхранява в Държавен архив в Търговище.

- През м.март 1996 г. за председател е избрана Стойка Теодосиева. На нея дължим ретроспекцията за живота и дейността на Тракийското дружество през годините, биографични данни и дейността на Стоян Мавродиев.

- Янка Димитрова е председател на ТД от 1998 г. до 2016 г. Нейното верую е във вярата, надеждата и любовта, които са свили гнездо в душата на всеки тракиец и мъдростта е била пътеводната звезда във всяко начинание в развитието и утвърждаването на Тракийското дружество в нашия град.

През 1998 г. с решение на Общинския съвет в Търговище и цялата общественост площада пред читалище „Напредък“ и Регионална библиотека „Петър Стъпов“ е именуван на нашия патрон – Стоян Мавродиев. Съществен е приносът на цялата общественост и на бившия председател на Общинския съвет – Търговище Здравко Овчаров.

- През 2016–2018 г. председател на тракийското дружество е Мария Найденова.

- От 2019 г. до настоящия момент председател на тракийско дружество „Стоян Мавродиев“ е Нели Анастасова.

Тракийци и нашите съграждани ще имат възможност в рамките на 10 дни да разгледат експонираната фотоизложба в Регионална библиотека „Петър Стъпов“, запечатала паметни дни от създаването и утвърждаването на Тракийския съюз в България. За памет и поклон!

125 години на съзидание, на здрав български дух, воля и духовна сила за отстояване на тракийската кауза в името на България!

Продължава от 7-а стр.

ЗА ТУРСКАТА И БЪЛГАРСКА ИДЕНТИЧНОСТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ

ХР. ТЕПАВИЧАРОВ

Изминалата седмица привлече вниманието на българската общественост с две събития, от които българската държава почти отсъстваше, но се оказа главно действащо лице. От една страна оповестените от Съединените американски щати санкции по т.нар. закон „Магнитски“ за извършени корупционни действия срещу обявените за олигарси български граждани – Делян Пеевски, Васил Божков и приобщения към тях Илко Желязков, и от друга страна късно откритата от медиите информация за тридневното посещение на Мустафа Карадайъ, председател на ДПС, в Турция. Последниците от оповестените от САЩ санкции по закона „Магнитски“ няма да коментираме, тъй като по наше мнение американското законодателство не може да има пряко приложение в друга самостоятелна, суверенна и независима държава, каквато би трябвало да е България. За съжаление начинът, по който бяха оповестени публично наложените от САЩ мерки по закона „Магнитски“, без предварителна координация с българското правителство, оценяваме като неуважение и пряко вмешателство във вътрешните работи на суверенна България, съгласно нормите на действащото международно право. Още по-скандална и обидна е реакцията на българското правителство, което без правно основание, съобразено с българското законодателство, състави „черен списък“ на лица и фирми, попадащи в обхвата на наложените от САЩ санкции, прилагайки пряко американския закон „Магнитски“ на българска територия!

Що се отнася до посещението на председателя на ДПС Карадайъ в Турция, новината бе поднесена на българския читател чрез следното негово заявление, направено по време на среща с председателя на Великото национално събрание на Турция, турския парламент, Мустафа Шентоп: „Тази земя (има се предвид България) е нашата земя. Ние не сме емигранти там. Турция е нашата майка родина. Останахме след Османската империя. Нашата битка е да защитим нашата турска идентичност, в защита на нашите език, религия и традиции (обичаи).“

Изказването налага коментар по няколко въпроса, какъвто ще се опитаме да предложим като българи, които нямат съмнения доसेжно своята българска самоличност и принадлежност. Вниманието на българските меди и коментатори бе основно ангажирано с предполагаемото съдържанието, което Карадайъ влага в понятието родина, декларирайки в две свързани изречения следното: „Тази земя, (визирайки България), е наша земя“. „Турция е нашата майка родина“. Опитвайки се да вникнем в смисъла на казаното, елементарната логика налага извода, че според Карадайъ „нашата земя България“ е част от „нашата майка родина – Турция“. Разбира се би могло да се възрази, че понятието „родина“ не е еднозначно, че то би могло да бъде родното място на дадено лице, държавата на неговото постоянно местожителство или държавата, приютиваша етноса, който основно я обитава? Какво точно е имал предвид Карадайъ е предмет на спекулации, но повечето от тях ни тласкат към извода, че Турция е родното му място, макар да е роден в България и, че не е българин, а турчин по право, което черпи от Османската империя, от която България е била част, и която по смисъла на изказаните мисли, продължава да бъде съставна част и ще остане такава докато в нея живеят хора, които се самоопределят като „турци“.

Въпросът какво правят в българския парламент, такива остатъци от Османската империя, е не към Карадайъ, а към българското

правителство, към българските управляващи и партийни дейци. Отговорът на Карадайъ е ясен и недвусмислен – той и неговото обкръжение защитават турската си идентичност, език и религия и интересите на родната-майка – Турция. Къде? С работата си в България и в българското Народно събрание, чието предназначение, като висша законодателна инстанция в страната, е да създава закони, които да съдействат за отстояване и защита на българските национални интереси и да създават условия и предпоставки за осигуряване просперитета и благоденствието на българския народ и държава!

В Турция Мустафа Карадайъ бе придружен от заместник-председателя на ДПС Ахмед Ахмедов и евродепутата Илхан Кючюк. Качеството, в което тази група български политики пребивава в Турция създаде трудности за наблюдателите да се ориентират за целите на посещения и лицето или институцията, на чиято покана се отзовават. Съобщение на централата на ДПС оповести, че делегация, водена от лидера на ДПС Мустафа Карадайъ е на официално посещение в Р. Турция. Според това съобщение става дума за партийна делегация, на официално посещение в Р. Турция, без определен домакин – политик, държавна или партийна институция.

БГНЕС на 4 юни 2021 г. съобщава, че Мустафа Карадайъ бил заминал за Турция по покана на Ердоган. Посещението не е било обявено от турските меди. Официално съобщени в турските меди от 6 юни 2021 г. информира, че Реджеп Ердоган е приел делегация на ДПС и е разговарял с „българско-турски политик“. Представено по този начин съобщението потвърждава единствено факта, че се касае за делегация, пребиваваща в Турция по неизвестно чия покана, чиито ръководител Карадайъ е „българо-турски политик“, оставяйки на читателя или на всевишния, да определи на какво основание Карадайъ е обявен за български политик и на какво основание – за турски политик. Независимо от отговорите на тези въпроси, те подсказват целта на срещата – представяне на доклад от Карадайъ в качеството му на български политик и отчет в качеството му на турски политик на главнокомандващия Ердоган. И резултатът не закъсня.

По време на среща на Карадайъ с Мевлют Чавушоглу, министър на външните работи, последният заяви: „Срещнахме се с нашия приятел от ДПС Мустафа Карадайъ и делегация от България. Винаги сме с нашите сънародници, които са мостът между Турция и България“. Очевидно е, че подкрепата, която Турция щедро обещава на „българската делегация“ е за укрепване на моста между двете държави изграждан от „сънародниците“!

В качеството си на български политик, изграждащ образа на България пред турските си домакини, Карадайъ заявява: „В нашата страна е забранено да се прави пропаганда на майчиния турски език, дори се налагат глоби. Ние не сме емигранти. Турция е нашата родина, България е нашата земя ...“ Трудно би могла по-ясно да се формулира заявката за въвеждане на турски език като официален говорим и работен в България. Това е претенция, заявена от действащ български политик, за легализиране на турския етнос като държавно-творен в България, подобно на албанския в Македония, и за признаване на родения в България етнически турчин и за гражданин на Турция, на основание, че е останал да живее в България, която е негова земя, в качеството си на поданик на Османската империя. Официално обявената цел на този правен абсурд е съхраняване на турската идентичност, език, религия и традиции на неизтеглителите се своевременно с Османската войска и администрация османски поданици след освобождението

на България и противодействие на процесите на интеграция на българските граждани. Към подобен извод ни насочват и обсъжданията за въвеждането на турски език в българските училища, като свободно избираема дисциплина, при които Карадайъ е цитиран да казва: „Това е много сериозен проблем. Смятаме, че ако се установи сътрудничество между образователните министерства на двете страни, това може да спомогне за решаване на проблема с учебниците на турски език за нашите училища, тъй като имаме сериозни трудности. Нашето поколение ги изпита на гърба си, дано новите поколения не се сблъскат с тях“. Единственият извод, който бихме могли да направим от това изявление е, че то формулира политиката, която ДПС и неговите вдъхновители в Турция провеждат в България: въвеждането на преподаване и образование на турски в българските училища, което да мотивира и укрепи нежеланието на т. нар. „турци в България“ да изучават и да се образуват на български език. Това е демонстрация на отказ от участие в работата на българските държавни и обществени институции, стъпка към искане за създаване на обособени държавни институции, обслужващи турците на турски и крачка към възраждане по българските земи на порядките от Османската империя. В традициите на неоосманизма през 1980 г. президентът Кенан Еврен възстанови задължителното религиозно обучение в училищата. Религията видимо се връща в политическия живот на страната. Турският историк Йехран Тюркилмаз припомня, че Турция и днес предявява териториални претенции към почти всички свои съседи – Армения, Ирак, Сирия, Гърция, Кипър... Добре е българите никога да не забравят това!

С цел ефикасно и бързо възстановяване на порядките във възраждащата се Османска империя, делегацията на ДПС получава ясни инструкции по време на срещите си с висши действащи политически дейци и ръководителите на четирите политически партии: Партията на справедливостта и развитието, чийто лидер е Ердоган; опозиционната Народно-републиканска партия, Партията на доброто и Националистическата партия на Девлет Бахчели, чиято младежка организация са „Сивите вълци“.

Домакинът Ердоган съветва: ДПС да има повече депутати в българския парламент! Карадайъ бърза да го успокои: очакваме над 50 хиляди гласа от Турция и около 30 депутати в следващото Народно събрание! Председателят на Великото национално събрание на Турция, Мустафа Шентоп, поискал от България да предостави „улеснения“ за гласуване с турски паспорти в България и обещал да осигури необходимите условия за спокойното упражняване на правото на вот от гласоподавателите в Турция с българско гражданство. „Нашето желание е гражданите от турски произход в България да се ползват с правата на равноправни граждани“. Равноправие на гражданите в България е конституционно гарантирано, то е основно човешко право, обвързано със задължението да се защитат правата и на другите. Това което Конституцията не може да гарантира е равнопоставеността в отношенията с други държави, в случая с Турция. Поради исторически сложени се обстоятелства България е преживяла 500 години турско робство и продължава да прочиства дробовите си, от времето на Освобождението през 1878 г. до днес, от останалите по българската земя, след оттеглянето на колониалните османски войски, неориентирани се своевременно турци. Паразитиращите по българските земи остатъци от Османската империя вместо да напуснат и се приобщат към сънародниците си отвъд Босфора, продължават да

живеят с мисълта за възстановяване на турския колониализъм на Балканите!

Това няма да се случи, въпреки грубата демонстрация на неуважение, проявен от политическата върхушка на съвременна Турция по време на отдаване почит на основателя на Република Турция, Мустафа Кемал Ататюрк, от делегацията, водена от Мустафа Карадайъ, при полагането на венец пред гроба му в мавзолея в Анкара. Всъщност това бе първата проява след пристигането в Турция на делегацията на ДПС, с която обяви присъствието си. Организацията по полагането на венец бе изцяло организирана от домакините, по правилата на официалния държавен протокол, предвиден за посещения на държавни глави. Разбира се една такава проява трудно би могла да се приеме за проява на уважение към България и нейния държавен глава. Но сериозно ни безпокои подтекста, на фона на организираните по време на тридневното посещение в Турция на Карадайъ срещи, проведените разговори и нескритите намеци, призови и изразени очаквания на домакините за участие на ДПС в политическия живот в България на най-високо ниво. Не успяхме да прочетем надписа на панделките на венеца от чие име се поднася, но не се съмняваме в увереността на турските домакини, че жестът е израз на признателност от бъдещите управляващи турската провинция България.

Какво се очаква от българските политики в отговор на тази агресивна, колониална по същество политика от страна на нашия уважаван съсед, Република Турция? Приемането на законодателни, административни и практически мерки за: Незабавна забрана на двойното гражданство за турски граждани. Двойното гражданство в Турция е забранено. За „сънародниците“, „летата турска колона в България“ се прави изключение и се допуска двойно гражданство. България не се нуждае от изключения!

Отказ от провеждане на разговори за промяна на българската образователна система и въвеждане изучаването на турски език в държавните училища. Постепенно освобождаване на българската администрация от лица, изповядващи различна от българска идентичност.

Договаряне на обща стратегия с непосредствените български съседни държави – Гърция, Македония, Сърбия и Румъния за противопоставяне на опитите за възраждане на Османските порядки на Балканите.

Незабавна забрана на ДПС като антиконституционна партия, създадена на етническа и религиозна основа; Подкрепата за дейността на ДПС от други политически субекти да се инкриминира като дейност насочена срещу сигурността и независимостта на суверенна България. Това се налага от обстоятелството, че докато ДПС развива легална дейност в България е непрофесионално да се квалифицира дейността на членовете и симпатизантите му като държавна измяна, каквито идеи се лансират. Карадайъ и неговите съмишленици открито декларира, че са турци, че родината им е Турция, че отстояват нейните интереси и че с действията си не нарушават българското законодателство, тъй като нямат професионални задължения или ангажменти да защитават интересите на България. И това ще продължи докато на ДПС се предоставят улеснения и условия да развива разрешена от българския закон дейност.

В светлината на така предлаганите мерки се налага спешно да се изработи политически защитима и правно-обоснована позиция на българската държава по въпросите на отношенията Европейски съюз – Турция.

Бихме приветствали положителни и отрицателни коментари и отзиви по изложените от нас факти и обстоятелства и предложени мерки и политически тези. По засегнатите въпроси България се нуждае от мнението на колкото се може повече от своите граждани.

Източник: в. „Нова зора“

В ТЪРГОВИЩЕ И ЯМБОЛ ГОСТУВА ИЗЛОЖБАТА...

Продължение от 5-а стр.

ЯМБОЛ

МИХАИЛ ВЪЛОВ, ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЦР НА СТДБ
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДРУЖЕСТВО „ТРАКИЯ“ В ЯМБОЛ

В слънчевия празничен ден на 21 юни, в Деня на Ямбол, който е на църковния празник Свети Дух, беше представена гостуващата в града изложба, посветена на „125 години организирано тракийско движение в България“, посветена на бележитата годишнина. Изложбата е подготвена от Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт (ТНИ) в партньорство с Държавна агенция „Архиви“, Научния архив при Българската академия на науките и Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Екипът, работил за оформянето на изложбата включва известни български учени от ТНИ като проф. Св. Елдъров, проф. Боряна Бужашка и д-р В. Стоянова.

Официални гости на тържественото откриване бяха г-н Ревански, кмет на Ямбол, г-н Христо Христов, кмет на Болярово, г-н Антон Шиков, председател на Общинския съвет на Ямбол, проф. дин Светлозар Елдъров, Цанко Атанасов, член на ЦР на СТДБ, председател на тракийското дружество в Ст. Загора и съпредседател на ТМСБ, проф. д-н Николай Петров и други представители на културни организации и институции.

Изложбата бе открита от Михаил Вълов, зам.председател на ЦР на СТДБ и председател на дружество „Тракия“, с кратко слово, в което напомни на тракийци, гости и граждани на Ямбол, че началото на тракийското движение е поставено от братята Петър и Никола Драгулеви, Капитан Петко войвода, Манол Ковачев и други поборници във Варна, който създават дружество „Странджа“. Това намира родолюбив отзвук в Ямбол, в който тракийски бежанци създават в края на май 1896 г. местно дружество, приело същото име – „Странджа“, чиито пръв председател е Димитър Игнатов, подпредседател Димитър Джавков, секретар-деловодител Иван Анастасов, касиер Нешо Груев и петдесетима съмишленици. Имената на тези родолюбивите българи трябва да бъдат помнени с признателност и гордост от съвременните българи. През 1903 г. Ямболското дружество участва активно в подготовката на Илинденско-Преображенското въстание. Известни са имената на седем загинали от гр. Ямбол – 5 в Македония и 2 в Тракия.

Присъстващите с интерес изслушаха пространната лекция на проф. д-р Св. Елдъров, който представи изложбата и подчерта, че фотоси и документи, голяма част от които са представени за първи път пред ямболска публика, разказват 125-годишната история на организираното тракийско движение от създаването на дружество „Странджа“ през 1896 г. до Съюза на тракийските дружества в България днес. Той подчерта, че в хронологично-тематичен ред паната проследяват основните процеси и събития в легалната и въоръжена борба на тракийските българи за национално освобождение и обединение, за защита на техните човешки, социални и имуществени права, за опазване и популяризиране на културно-историческото наследство и традиции, за съхраняване на българския национален дух и идентичност у нас и зад граница. Чрез снимки и документи са възкресени образите на най-видните фигури в тракийското движение, заели достойно място в българската история и народната памет.

Интересът към изложбата е голям за гражданите и гостите на Ямбол. Убеден съм, че тя ще намери отзвук у всяко родолюбиво българско сърце, в който и град или селище да бъде изложена.

ПРЕДСТОЯЩО

ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ СЪБОР-ПОКЛОНЕНИЕ В КОМИТСКОТО СЕЛО СЛАВЕЙНО

Националният тракийски събор-поклонение в комитското село Славейно ще се проведе на 7 и 8 август. Тази година поклонението е посветено на 118 години от Илинденско-Преображенското въстание.

Традиционни организатори са кметството в с. Славейно, Съюзът на тракийските дружества в България, община Смолян, ГПК „Мурджов пожар“, читалище „Съгласие 1883“ и Църковното настоятелство в с. Славейно.

Програма:

07.08.2021 г.

10:00 ч. – Панихида в памет на загиналите отслужена в храм „Св. пророк Илия“ с. Славейно

10:45 ч. – Тържествена част

11:00 ч. – Слово на доц. Георги Митринов

11:45 ч. – Поднасяне на венци и цветя на паметниците, намиращи се в центъра на Славейно

16:00 ч. – Арт работилница за деца с участието на художничката Кина Бъговска

17:00 ч. – Откриване на фотографска изложба „Славейно-настояще“ автор: Оля Григорова

08.08.2021 год. м. Хайдушки поляни

11:00 ч. – Полагане на венци пред паметника на Илинденци и Преображенци

11:30 ч. – Полагане на венци пред гробовете на Пею и Кольо Шишманови

Честито!

Централното ръководство на
Съюза на тракийските дружества
в България и редакционната
колегия на вестник „Тракия“
честити рождениците и
именни дни на всички тракийци,
празнуващи през месец юли.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОПУЕВ
Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, тел. 02/986 71 26; факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

ПЕТИ КОНКУРС

ЗА ХАЙДУШКА И КОМИТСКА ПЕСЕН

М. ПЕТРОВА НИВА 21 АВГУСТ 2021 г.

ОРГАНИЗИРАТОРИ

ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА
В БЪЛГАРИЯ НЧ „ПРОСВЕТА 1914“-ГРАД МАЛКО ТЪРНОВО
Под почетния патронаж на г-н Илиян Янчев – Кмет на община Малко Търново

СТАТУТ

Целта на Конкурса е чрез музикално-песенния фолклор да се възроди спомена за един славен и героичен период от националната ни история – Хайдушкото движение. Да се открият и популяризират нови образци на народното творчество, свързани с легенди и истории за войводи и хайдутини, пресъздадени в народните ни песни.

РЕГЛАМЕНТ

I. Общи условия

До участие се допускат желаещи кандидати, които отговарят на условията, посочени в регламента.

II. Конкурсът е разделен в две категории:

1. Категория „Индивидуални изпълнители“

- мъже и жени, разделени в четири възрастови групи:
ПЪРВА ГРУПА – до 7 годишна възраст
ВТОРА ГРУПА – от 8 до 14 годишна възраст
ТРЕТА ГРУПА – от 15 до 18 годишна възраст
ЧЕТВЪРТА ГРУПА – над 18 годишна възраст

2. Категория „Фолклорни състави“

- Мъжки, женски и смесени, разделени в две възрастови групи:
ПЪРВА ГРУПА – до 18 годишна възраст
ВТОРА ГРУПА – над 18 годишна възраст

III. Конкретни условия:

1. Категория „Индивидуални изпълнители“

1.1 Участниците изпълняват две народни песни, като едната задължително е с хайдушка тематика. За участниците от II-ра, III-та и IV-та възрастова група задължително се изисква една бавна (безмензурна) песен (до два куплета) и една бърза (до три куплета). Общо времетраене на изпълненията до 6 минути.

1.2. Желаещите да се състезават за Приз „Манол Михайлов“ задължително изпълняват една песен от репертоара на странджанския народен певец Манол Михайлов.

2. Категория „Фолклорни състави“

2.1. Съставите изпълняват две народни песни, като едната задължително е с хайдушка тематика. Общото времетраене е до 8 минути.

3. За всички участници организаторите осигуряват на роден съпровод

IV. Награди:

- Всеки участник получава грамота за участие
- Приз „Хайдушка и комитска песен“
- Приз „Манол Михайлов“
- I-ва, II-ра и III-та награда за индивидуален изпълнител и фолклорен състав във всички възрастови групи

Заявки за участие по образец се приемат до 10.08.2021 г., на адрес:

гр. Малко Търново, п.к. 8162, област Бургас
ул. „Малкотърновска комуна“ № 3
Дирекция „Култура, образование и спорт“
За конкурс „Хайдушка и комитска песен“
e-mail: petrovaniva2016@abv.bg

Статут и образец на Заявката могат да бъдат изтеглени и от електронния сайт на Община Малко Търново – www.malkotarnovo.org

Забележка:

1. Всички участници се явяват в народни носии.
2. Всички разходи по пребиваването и пътуването са за сметка на участниците.

Графикът за реда на явяване на участниците се изготвя от организаторите и ще бъде публикуван на по-късен етап – www.malkotarnovo.org

Програма:

10.00 ч. – 17.00 ч. – конкурсна програма
18.00 ч. – 18.30 ч. – награждаване

За допълнителна информация:

Община Малко Търново
Дирекция „Култура, образование и спорт“
тел.: 0885 446 812

